

Spørgsmål 6:

Kan der gives en oversigt for f.eks. de sidste 50 år over udviklingen i de forskellige skovtræers levetidsalder? Udviklingen bedes belyst i forhold til forureningsproblematikken og klimatiske forandringer.

Svar:

Skovstyrelsen ligger ikke inde med materiale til belysning af udviklingen af de forskellige skovtræers levetidsalder i forhold til forureningsproblematikken og klimatiske forandringer. Det er endvidere meget tvivlsomt, om det overhovedet vil være muligt at belyse forholdet, idet skovtræernes konstaterede omdriftsaldre ikke er et udtryk for deres maksimale eller naturlige levealder, men et udtryk for, at fældningen udføres, inden det vedmæssige og dermed økonomiske forfald sætter ind – i princippet på det økonomisk optimale tidspunkt.

Spørgsmål 7:

Hvad de gennemsnitlige omkostninger ved at forny skove?

Svar:

Fornyelse (foryngelse) af bevoksninger i eksisterende skove sker i Danmark overvejende ved renafdrift af større eller mindre dele af de gamle bevoksninger med efterfølgende etablering af en ny skovkultur ved hjælp af planteskoleplanter.

Omkostningerne ved sådanne kulturer/plantninger varierer meget, afhængigt af den ønskede træart, arealets beskaffenhed, klimatiske og jordbundsmæssige forhold, mængden af vildt m.m.

De gennemsnitlige omkostninger for de vigtigste *nåletræarter* (rødgran, sitkagran og skovfyr) er ved 1985-omkostningsniveau ca. 12–16.000 kr./ha til selve kulturanlægget. Hertil kommer for de nævnte træarter omkostninger på ca. 3.000 kr./ha til kulturpleje fordelt over ca. 15 år. Herefter er kulturfasen overstået, og senere bevoksningspleje/tynding vil i princippet – driftsøkonomisk set – kunne hvile i sig selv.

En skovfornyelse ved hjælp af *løvtrækulturer* er noget mere omkostningstung. En hektar bøg koster i kulturanlæg gennemsnitlig ca. 34.000 kr. Hertil kommer plejeomkostninger på ca. 19.000 kr. fordelt over de følgende ca. 30 år. Tilsvarende tal for en egekultur er ca. 35.000 kr./ha og ca. 11.000 kr./ha. Etablering af løvtrækulturer belastes i forhold til de nævnte nåletræskulturer navnlig af store omkostninger til hegning og andre vildtafværgeforanstaltninger. Desuden må der ved disse kulturer anvendes langt højere plantetal pr. hektar, ligesom også plantestykprisen er højere end for nåletræerne.

En nåletræart, der også sædvanligvis kræver hegning i kulturfasen, er *ædelgran*. Omkostningerne pr. hektar er gennemsnitlig ca. 27.000 kr. i anlæg og ca. 8.000 kr. til vedligeholdelse følgende ca. 15 år.

Selvfor yngelse.

I nogle egne af landet kan visse (løv)træarter – navnlig bøg – ofte hensigtsmæssigt fornyes ved såkaldte selvfor yngelser. Ved denne for yngelsesmetode sår den gamle bevoksning frø (bøg) sig selv. Den dyrkningsmæssige indsats begrænser sig derfor til en evt. forudgående jordbehandling og til en efterfølgende tilpas lysning i og afvikling af den gamle bevoksning. Hertil kommer nogen pleje af den selvsåede, nye generation. Omkostninger ved selvfor yngelser er selvsagt meget varierende og svære at forudsige. Gennemsnitstal – stadigvæk med 1985 omkostningsniveau – er ca. 4.000 kr./ha i såningsfasen og ca. 8.000 kr./ha til pleje fordelt over ca. 30 år.